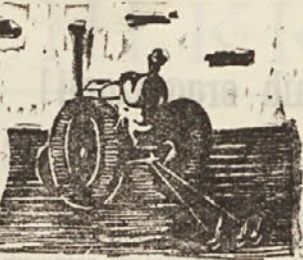

Naše

DELO

Leto III. — Štev. 12
Krško, 15. sept. 1950

GLASILO OKRAJNEGA ODBORA OF KRŠKO

**Vpis ljudskega posojila
je dokaz naše ljubezni
do socialistične domovine**

Le naprej, ne smemo zaostati!

Skoraj 5 milijard vpisanega ljudskega posojila

Ves mesec ne govorimo o ničemer drugem kakor o ljudskem posojilu. Ne samo po tovarnah, ne samo po delavnicah, pač pa tudi po uradih, po naših ustanovah. In tudi na vasi. Če primerjamo vsote, ki so jih naši kmetovalci vpisali v ljudsko posojilo leta 1948 s temi, ki so jih vpisali letos, spoznamo, da je med našimi delovnimi kmeti zavel nov veter. Mnogi spoznavajo, da je pot našega vodstva pravilna, mnogi že vedo, da je izvedba našega gospodarskega načrta tako važna in za vse naše ljudi koristna stvar, da so tudi oni dolžni prispevati po svojih močeh.

Niso redki, ki so vpisali 20.000 dinarjev. Takih, ki bodo prispevali 15.000 ali pa 10.000 din, je precej.

Po najnovejših podatkih smo v okraju doslej zbrali obvez za deset milijonov in 300.000 dinarjev, vendar se vpisovanje nadaljuje. Prav v zadnjih dnevih se na terenu opaža nova razgibanost. Vedno

novi in novi vpisniki prihajajo na vpisna mesta.

V prvih dneh je bilo vplačanih skoro šest milijonov dinarjev!

Posojilo za vso Jugoslavijo je bilo razpisano v znesku treh milijard dinarjev. V prvih treh dneh vpisovanja smo te tri milijarde presegli! To je res veličasten odgovor vsem tistim, ki nas obrekujejo in ki sanjajo o uporih in krvavih bitkah v Jugoslaviji. Upiramo se njihovim gnusnim lažem, borimo pa se za uresničitev gospodarskega plana, ki si ga je zamislila socialistična Jugoslavija. In v tej borbi smo se združili vsi: delavci, kmetje, uslužbenci in obrtniki; vsi naši narodi, vsi naši delovni ljudje. To je naš dokaz, to so dejstva, to niso prazne besede!

Mi gremo pa naprej: za ljudsko posojilo miru, za posojilo gospodarske samostojnosti, za ljudsko posojilo Titove Jugoslavije!

Še nekaj podatkov o ljudskem posojilu

Sevničani nočejo, da bi jih kdo posekal. Kakor povsod, tudi pri vpisovanju ljudskega posojila kažejo, kaj zmorejo. Samo v KLO-ju Sevnica so že presegli milijon dinarjev obvez. Sevničani so med našimi centri v okraju na prvem mestu! In s tem hočejo vzbuditi tudi ostale centre, saj so napovedali tekmovanje vsem. Prav malo jih je v sevniškem okrožju, ki še omahujejo; med njimi pa so: Kožuh iz Drožnja, Pinoza iz Sevnice in Strnad iz Sevnice. Mali kmetje in delavci dajejo, veliki kmetje sedijo na denarju in se tresejo. Življenje pa gre naprej, v Sevnici bodo zbrali mnogo nad milijon dinarjev!

V Rajhenburgu so tudi dobro opravili. Skoro nikogar ni, ki ne bi vpisal. Samo tovariš Alegro starejši je vpisal 20.000

dinarjev, njegov sin pa 17.000 dinarjev.

Rudarji v Senovem so že blizu svojega milijona. Zadnje dni sprejemajo vedno nove obveznosti. Nekateri so še malo čakali, pa ne po svoji krivdi. Akeija ni bila najbolje organizirana. Rudar Gabrič Alojz je vpisal 15.000 dinarjev. Koliko bodo vpisali senovski rudarji? Odgovorijo ti: Če smo v avgustu plan produkcije presegli za 6%, bomo presegli tudi plan ljudskega posojila!

Na državnem posestvu na Bizeljskem dela 97 članov delovnega kolektiva. Vsi so vpisali. Zbrali so 120.000 dinarjev.

Uspehi kažejo, kaj misli delovni človek o ljudskem posojilu: da je to posojilo stvar časti in merilo zavesti za vsakogar izmed nas.

Senovski rudarji so postali gospodarji rudnika

Senovski rudarji so izvolili svoj delavski svet. V delavskem svetu so najbolj požrtvovalni delavci, večkratni udarniki, dosledni boreci za izpolnjevanje planskih nalog. Prvič v zgodovini slovenskega delavskega gibanja je delavec postal gospodar podjetja. Izpolnjujejo se besede: zemlja kmetom, tovarne delavcem. Titova Jugoslavija je kot prva država na svetu nastopila tako revolucionarno pot. Kaže cilj vsemu delavskemu razredu sveta — kakšna je bodočnost pod zastavo pravega in doslednega socializma.

Drugega septembra se je delavski svet rudnika Senovo sestal na svoje prvo zasedanje. Najstarejši član delavskega sveta, tovariš Volaj Klemen, je otvoril zasedanje ter pozdravil navzočega sekretarja OK KPS tovariša Pešaka, ki se je tudi udeležil zasedanja, ter tovariša Škrinjarja, predsednika republiškega odbora sindikata rudarjev. Po sprejetju dnevnega reda in po izvolitvi vseh komisij je delavski svet izvolil za predsednika delavskega sveta tovariša Tacarja Martina, ki ga vsak član delovnega kolektiva pozna kot poštenega borca za doseg plana in kot bravičnega delovnega tovariša.

Direktor rudnika je nato podal svoje poročilo o stanju in o delu rudnika. Po poročilu so člani delavskega sveta živo razpravljali o svojem delu ter so obravnavali vsa vprašanja, ki jih bodo v teku svojega dela morali reševati kot tisti organi, ki bo za delo in uspeh rudnika v prvi vrsti in v celoti odgovoren.

Sekretar OK KPS za okraj Krško je v kratkem orisal zgodovinsko važnost tega prvega zasedanja delavskega sveta. Prav

v času, ko drugod mrzlično govorijo o vojni nevarnosti, pa naša domovina mirno gradi svoje gospodarstvo. Delovni ljudje zaupajo svojem vodstvu, zaupajo svoji bodočnosti, ki jo bodo brez dvoma dosegli. V to razburkano dobo pade modra odločitev našega partijskega in državnega vodstva: podjetja delavcem!

Zasedanje delavskega sveta je pozdravil tudi predsednik sindikata rudarjev, tovariš Škrinjar, nakar je delavski svet izvolil svoj upravni odbor. V upravnem odboru so zastopani večkratni udarniki in novatorji: Pleferski Ivan, Novak Alojz, Kadivnik Jože, Nanut Leopold, Čebela Franc, inženir Cerovac Matija in drugi.

V nedeljo 5. septembra je upravni odbor prevzel upravljanje rudnika Senovo.

Že v zgodnjih jutranjih urah je rudarska godba s svojimi budnicami vzbudila na Senovem praznično razpoloženje. Pred poslopjem rudniške uprave, ki je bilo okrašeno z zastavami ter s slikami naših voditeljev, se je zbrala množica delovnih ljudi s Senovega. Po pozdravnih besedah sekretarja rudniškega komiteja tovariša Šterbana je direktor rudnika v kratkem orisal zgodovino razvoja senovskega rudnika od leta 1818 pa prav do sedaj, ko je v zgodovini rudnika nastala tako velika prelomnica.

Slavnosti so se udeležili poleg ostalih še kandidati za člana CK KPS tovariš Lojze Ribič kot zastopnik Generalne direkcije za rudarstvo LRS, sekretar OK KPS tovariš Ivo Pešak, ter zastopnika Glavnega odbora Zveze sindikatov Slovenije tovariš Kovič in tovariš Škrinjar. Ob zvokih godbe je tovariš Ribič predal upravo pod-

jetja upravnemu odboru. Ob tej priliki je bila odkrita plošča, ki bo še poznim rodovom pričala, da je rudarski kolektiv na Senovem dne 3. septembra 1950 prevzel upravljanje rudnika.

Senovski rudarji so v prvem polletju 1950 izvojevali veliko delovno zmago. Rudarski kolektiv je najboljši delovni kolektiv rudarske industrije Slovenije ter je od vlade LR Slovenije prejel prehodno zastavo, obenem pa tudi denarno nagrado v znesku 500.000 dinarjev.

Tovariš Lojze Ribič je senovskim rudarjem predal tudi to zastavo, senovski rudarji pa so kot eden najboljših delovnih kolektivov v Jugoslaviji obljubili, da se bodo še naprej borili za plan ter da bodo zastavo v tem socialističnem tekmovanju obdržali.

Svetel vzgled državljske zavesti

Tovariša Terpina z Rožnega pri Rajhenburgu vsi poznamo. Kjerkoli je bilo doslej pokazati svojo državljsko zavest, je tovariš Terpin stal med prvimi.

Tovariš Terpin je vpisal 200.000 dinarjev v ljudsko posojilo.

Smeje je podpisal svojo obveznost. Sam je prinesel denar na vpisno mesto ter je kot kmetovalec pokazal, da razume pomen ljudskega posojila. Ve, da ljudsko posojilo ne nudi koristi samo delavcu, pač pa tudi kmetu. Tovariš Terpin razume, da je denar, ki ne kroži, mrtev ter

O pomenu tega dneva so govorili še ostali gostje, ki so obenem čestitali rudarjem k njihovim zmagam ter so izrazili prepričanje, da bodo senovski rudarji tudi pod vodstvom svojega delavskega sveta in njegovega upravnega odbora znali korakati po poti delovnih zmag.

Senovo je praznovalo prvič v svoji zgodovini svoj veliki dan.

Ljudsko veselje, ki se je po proslavi razvilo, je bilo izraz temu, da senovski delavec res hoče ostati eden izmed prvih borcev za razvoj našega gospodarstva in naše neodvisnosti.

Senovski rudnik gre pod novim vodstvom naproti novim velikim delovnim zmagam.

da niti lastnik sam nima ničesar od tega denarja, še manj pa ima korist od mrtvega denarja naša skupnost, katere člani smo vsi in imamo pravico od skupnosti zahtevati, zato pa ji moramo po svojih močeh tudi nuditi in pomagati.

Tovariš Terpin, kmetovalec z Rožnega, je vzgled vsem frontovcem našega okraja, predvsem pa vzgled vsem našim delovnim kmetom: tako zaveden kmet pomaga graditi boljšo bodočnost našega ljudstva, tako pomaga izboljševati naše kmetijstvo.

V tovarni pahištva v Brežicah so delavci prevzeli tovarno

V tovarni pahištva v Brežicah še ni bilo nikdar tako svečano kakor v soboto popoldne dne 2. 9. 1950, ko so člani delavskega sveta volili upravni odbor in prevzeli v imenu delovnega kolektiva upravljanje tovarne v svoje roke.

Ko je tovariš direktor Cvelbar Anton predal ključke predsedniku delavskega sveta, je dejal: »Izročam Vam ključke tovarne. Čuvajte jo in vodite jo k še večjim delovnim zmagam.«

Te svečanosti so se udeležili tudi predsednik OILO-ja tov. Kovačič in poverje-

nik komunalnega poverjeništvatov. Hribar Valentin.

Tov. Hribar je naglasil: »Težka je bila borba, ki ste jo vodili za svoje pravice delavci vse od njene ustanovitve pa do današnjega dneva, ki je dan zmagelavstva. Po osvoboditvi smo imeli težave pri graditvi socializma, a vendar delamo zase, za skupnost! Vsi se moramo zavedati, da moramo nesebično izvrševati svoje naloge, kajti danes so delavci dobili v roke tovarne in si morajo čuvati tisto dobro, kar je njim dala naša nova Jugoslavija na čelu z našim tovarišem Titom.«

Ljudsko prosvetni festival „Bratstva in Edinstva“ v Brežicah

Za dne 16. in 17. septembra prireja okrajni odbor Ljudske prosvete festival, na katerem bodo zastopane razne kulturno umetniške skupine iz okrajev Krško, Novo mesto, Črnomelj, Samobor, Zagreb, Zagreb-okolica in Klanjec.

Ljubitelji narodnih plesov bodo imeli priliko videti folklorno skupino KUD »Vladimir Nazor« iz Liska, ki je bila že na večjih nastopih ocenjena kot najboljša plesna skupina. Nastopali bodo ob spremljavi tamburašev s štirimi plesi »Dučet«, »Drmiš«, »Staro sito« in »Repa«.

Nastopale bodo tudi skupine iz Samobora s »Hrvatskim kolom«. Slovenskimi plesi in dečjim kolom.

Metličani se bodo predstavili z znamenitim umetniškim kolom »Lepo Anko«, »Trdnim mostom«, »Stolpom« in belokranjskim plesom s spremljavo pesmi v duetu.

Folklorna skupina KUD iz Zagreba nastopa s plesom »Drugarska svadba«.

Iz Kapel nas pozivajo

Vedno več obveznosti sprejemajo v Kapelah. Tekmovanje, ki je sedaj, ko se je vpis ljudskega posojila na vpisnih mestih začel, se razvija povsod. V Kapelah nočejo biti zadnji.

Tovariš Škaler Franc je vpisal 10.000

Poleg zgoraj omenjenih skupin bodo nastopali tudi pevski zbori iz Klanjca, Novega mesta, Brežic, Vidma, Senovega, Krške vasi in združeni pevski zbori (mešani in moški) iz okraja Krško. Sodelovalo bo več tamburaških zborov, orkester iz Novega mesta, godbe na pihala iz Senovega, Kapel in Krškega.

Na koncertu v Viteški dvorani bodo sodelovale mešane slovenske in hrvatske skupine s pevsкими točkami, recitacijami, plesi in z godbo.

Verjetno nas bodo tudi senovski rudarji presenetili s kakšno stvarjo.

KUD »Dušan Jereb« iz Novega mesta bo sodelovalo na tem festivalu z orkestrom, pevskim zborom in že poznano dramo »Deseti brat«.

Namen tega festivala je povezati zgoraj omenjene okraje tudi na področju kulturno prosvetnega udejstvovanja in utrditi enotnost slovenskega in hrvatskega naroda, predvsem v obmejnem pasu.

dinarjev v ljudsko posojilo. Ostali mu slede in tako raste vsota, ki jo bodo Kapelani vpisali za posojilo, iz dneva v dan. Na tekmovanje pozivajo vse sosedne krajevne ljudske odbore. Kdo bo več prispeval za zgraditev socializma?!

Študijski krožki

velika naloga krajevnih frontnih organizacij!

Zadnji plenum Osvobodilne fronte krškega okraja je med drugimi slabimi stranmi političnega dela tudi ugotovil, da se je Fronta v celoti premalo brigala za uvrstitev ideološkega dela med našimi masovnimi organizacijami. V primeri z visokim številom naših vaških ali pa krajevnih odborov OF, z visokim številom dugih masovnih organizacij, se nam vidi število študijskih krožkov, ki smo jih organizirali v prvem polletju, vsekakor prenizko. In če k temu prištejemo majhno število izobraževalnih tečajev, ki smo jih organizirali na terenu, se slika našega dela prav nič ne izboljša. Na vsak način je rezultat reven in ugotovitev plenuma OF, da je bilo naše ideološko delo med organizacijami pomanjkljivo, je popolnoma pravilna. Treba je na delo, da bomo v drugem polletju zamujeno nadoknadili.

Jesen je tu, zima je pred vrati. Čas za priprave k ugotovitvi, če obstoječi študijski krožki in za ustanavljanje je torej prav pred duri.

Mnogokrat je bilo že govora o tem, kaj pomeni študij za vsakega člana Fronte. In prevečkrat smo že ugotovili: če bi naše ljudstvo vedelo za smisel te ali one ure, če bi mu jo kdo osvetlil s politične plati, kaj lažje bi bilo delo na terenu! To so ugotovitve, ki drže.

Predvsem je treba organizirati študij, ki je za krajevne razmere najbolj potreben. Za člane OF na vasi bomo pripravili gradivo iz gospodarskega sektorja. Razpravljali bomo o zadružništvu. Ne bomo samo govorili in vpraševali: kdaj bomo ustanovili obdelovalno zadrugo. Treba je,

Še vedno premalo dela

pri odkupu belih žit

Če pregledujemo rezultate dosedanjega poteka odkupa belih žit v našem okraju, še vedno ne moremo beležiti pozitivnih uspehov, kljub temu, da bi moral biti po planu odkup belih žit že končan.

Vse mogoče izgovore uporabljajo tisti, ki bi plan odkupa lahko brez velikih težav izvršili. Omeniti moramo, da tam, kjer odkup poteka najslabše, tudi frontne organizacije ne sodelujejo v odkupni kampanji. Tudi to je vzrok, zakaj naš odkup kar ne more priti v pravi tir.

Na poverjeništvu za državne nabave odgovarjajo na vprašanje, kako je z odkupom: odkup slabo teče.

Poglejmo si nekaj značilnosti s terena. Kako bi mogel biti plan odkupa dosežen v krajevem ljudskem odboru Čatež, v katerem sedi tovarš Baškovič Ivan iz Žejnega št. 10, ko pa se Baškovič kot član krajevnega izvršnega ljudskega odbora v Čatežu postavlja na linijo špekulantstva. Poseduje 9,79 ha obdelovalne zemlje ter je imel predpisane oddaje 250 kg pšenice in 150 kg ječmena. Oddajo je izpolnil le deloma — ostal je dolžan 100 kg pšenice. Na vse kriplje in mile viže je trdil, da nima in nima. Če bo dal še teh 100 kg, pa bo on in družina storila konec od vsega hudega.

Kontrola na je našla v njegovih kaščah še okrog 2500 kg žita.

Kaj bodo k takim članom krajevnih izvršnih odborov rekli naši delovni ljudje po tovarnah in drugod na svojih deloviščih? Kaj bodo rekli tisti bajtari in srednji kmetje, ki so v redu izvršili oddajo?

Samo en odgovor je: ven s špekulanti, proč s sovražniki delavskega razreda.

V KLO Zdole zavirajo potek odkupa s tem, da še sedaj, ko bi morali plan odkupa že doseči, še vedno niso razbili plana na posamezne pridelovalce. Tajnik KLO,

da v študijskih krožkih obravnavamo najprej smisel socialističnega gospodarstva na vasi, da razjasnimo pomen kmetijskega sektorja v celokupnem gospodarstvu ter da nakažemo nujnost, da mora s socialistično industrijo iti ramo ob ramo in jo dopolnjevati samo socialistično kmetijstvo.

Naši ljudje na vasi bodo pravilno organizirane in žive študijske krožke brez dvoma radi posečali, saj jim bo to samo v korist. Tam, kjer so s študijem že lansko zimo pričeli, smo videli, da tako delo ni zaman. Frontne organizacije na vasi bodo imele lažje delo s poučenim članstvom, na vasi sami pa bo zraslo zanimanje za študij, vzbudil se bo smisel za kulturno delovanje.

Na študij ne smemo pozabiti po naših centrih. Plani posameznih krajevnih frontnih organizacij predvidevajo: ustanovili bomo bralne in študijske krožke, imeli bomo predavanja po ljudskih univerzah, prirejali bomo igre. Seveda, plan bo ostal le mrtva črka na papirju, če ne bo prave volje, da bomo prevzete naloge tudi izvršili.

Fronta ne more in ne sme iti preko ugotovitve okrajnega plenuma, da smo, kar se ideološkega udejstvovanja tiče, mnogo zamudili. Sklep plenuma o organiziranju krožkov, tečajev in novih ustanovitev frontnih kotečkov bo treba čimprej realizirati.

Samo z idejno čvrstimi in pravilno usmerjenimi članstvom bo naša Fronta lahko izvrševala svoje velike politične naloge na terenu.

tovariš Toplišek, nosi za tak malomaren odnos do skupnosti polno odgovornost. Delovno ljudstvo terja, da se ga pokliče na odgovornost.

Tudi v Cerkljah še niso resno pristopili k delu. Izgovarjajo se na sušo in na druge vremenske nezgode. Res je, da je suša vzela del pridelka, toda to se je pri izdelavi planov odkupa upoštevalo. Zaradi suše, ki je bila po vsem okraju, da, po vsej državi, ne moremo pustiti delavcev brez kruha, ne moremo jih pustiti stradati. Treba je, da si kmetovalec tudi sam nekaj pritruga, če je potrebno, samo da bo delavstvo po tovarnah imelo kruh.

KLO Sevnica je samovoljno zmanjšal plan odkupa za 2000 kg. O tem ni niti obvestil okrajni ljudski odbor. Delavci v kopitarini, na žagi, v Jugotaninu, ali se zavedate, da boste imeli za 2000 kg žit kruha manj?

Poglejmo še malo vaškim bogatinom na prste: na Bučki so kontrolni organi našli 200 kg molavega žita. Kaj misli tak vaški oderuh? Raje pusti, da se žito pokvari, noče ga dati v korist skupnosti.

Kmet Alojz Klenovšek s Podvrha pri Sevnici tudi ni hotel izpolniti plana oddaje. Kontrola je pa našla po njegovih skrinjah žita dovolj.

Veliko je primerov, ki bi jih še lahko našli. Imamo slabe in ozkosrčne kmetovalec, ki se ne zavedajo dolžnosti do skupnosti, in imamo slabe KLO-je, ki prav tako ne izvršujejo svojih dolžnosti v interesu delovnega ljudstva. Imamo slabe masovne organizacije, ki vse to vidijo, pa ničesar ne ukrenejo.

Odkup belih žit bo kljub temu, da bi moral biti že izvršen vendarle treba poživeti in vložiti vse sile v to, da ga bomo častno izpolnili. K tej dolžnosti smo poklicani vsi, od prvega do zadnjega.

Jesenska setev

Še nekaj dni nas loči od jesenske setve. Pravzaprav se je že pričela. Oljna repica in ozimni lan so deloma že v zemlji oziroma se setev še vrši. Te planske naloge so bile postavljene še letos po KLO posameznim gospodarstvom in z njimi sklenjene pogodbe po Kmetijskih združgah.

Setveni načrt za ostalo setev pa si bo vsak kmetovalec sestavil sam! Je to velika pridobitev, saj je res, da je kmet dobil pri prejšnjih žetvah že gotov plan za spomladansko ali pa jesensko setev, ki je bil največkrat nasproten proizvodnim možnostim in ni upošteval ne kvalitete zemlje, ne njegovega dosedanjega kolobarjenja in ne njegovih svojstvenih prilik. Upravičeno je bilo nejevolje, saj se

je zgodilo, da je na temelju starega načrta planiranja izpadla iz njegovega gospodarstva čisto najvažnejša kultura — detelja. Na ta način je gospodar le težko kolobaril in so nastale tudi močne proizvodne motnje.

Kako si bo torej kmet napravil setveni načrt? Vsako gospodarstvo bo prejelo od KLO-ja plan oddaj za prihodnje leto; na temelju teh planov si vsak gospodar izdela setveni načrt kakor mu bo najbolje narekovalo njegovo gospodarstvo. Ljudska oblast se ne bo več vtikala v setveni plan posameznih gospodarstev! Pri tem pa mora vsakega kmeta voditi državljanska zavest do onih sodržavljancev, ki v kmetijski proizvodnji ne sodelujejo, so pa pozitivni in visoko produktivni elementi v naši industriji, rudnikih, gozdovih, pisarnah itd. in jim je proizvodnja kmetijskih gospodarstev za življenje neobhodno potrebna.

Plani o obveznih oddajah se sestavljajo na KLO zato, da bi dobili dovolj zanesljive podatke za blago kmetijske proizvodnje, ki ga bomo drugo leto odkupili. Toda vsak proizvajalec — kmet lahko sodeluje pri izdajanju teh odločb na množičnih sestankih, kjer se bo lahko prerešetal vsak kmet. Ko bo to delo končano, bodo kmetje sprejeli plan oddaje. Množično sodelovanje pri razbijanju pla-

nov bo imelo ugodne posledice na proizvodnjo samo, ker se bo vsakdo tudi zanimal za večji hektarski donos in pravilno obremenitev. Povečan bo njegov donos, in na ta način poplačan tudi trud, ki ga vloga gospodar s svojo družino. Če bo pa gospodar sejal več, kakor je preracunjal za oddajo za lastne potrebe, potrebe za živino, seme itd. bo to v njegovo korist. Vendar mora vsak kmet upoštevati pri setvenem planu tudi povprečne hektarske donose, ker se ta pri določanju obveznih oddaj upošteva.

Gosposdarji, ko sami sestavljate setveni plan, pazite da bo sestavljen tako, da bo zajel tiste kulture, ki na vaši zemlji najbolj uspevajo, da bo razmerje med žiti pravilno, ravno tako pa tudi med okopavinami in krmnimi rastlinami! Poslužujte se množičnih sestankov in prerešajte vse problematiko, ki je v zvezi s plani oddaje in s tem v ozki zvezi tudi s planom jesenske setve. Ob tej priliki tudi pregledajte, kdo zasluži, da bo že letos dobil prvovrstno semensko blago, ki bo potem v prihodnjem letu na razpolago še v večji meri ostalim. Jesensko setev pa pravočasno končajte, ker boste s tem povečali tudi hektarski donos, ki bo v vaše zadovoljstvo in vaš ponos skupnosti pa v korist.

Borbo proti ameriškemu kaparju moramo zaostriti

V zadnjem času so posebne ekipe po posameznih KLO-jih pregledale okužbe na sadnem drevju po kaparju San Jose (ameriškemu kaparju). Te ugotovitve nam dajejo dokaj porazno sliko, ki jih ne moremo gledati prekrižanih rok.

V lanskem letu smo imeli 19 okuženih KLO-jev letos pa ugotavljamo, da jih je že 30, a od teh močno okuženih 16. Če navedemo, da je v nevarnosti nad 200.000 dreves in da jih bo že letos treba nad 10.000 izsekati, lahko preценimo, kako ogromna škoda bo nastala v naši sadjarjski proizvodnji. Pri tem ne smemo računati samo koliko sadja bi uporabili za predelavo (jabolčnik) in koliko za lastne potrebe (prehrano), ampak moramo vedeti za škodo, ki jo ima skupnost pri izvozu. Za izvoženo kvaliteto sadje smo dobivali devize, za te pa dragocene stroje in naprave, ki jih potrebujemo za svojo socialistično graditev. To je ogromna škoda za vsakega posameznika in za vso našo gospodarsko skupnost.

Ali bomo imeli še nadalje nemaren od-

nos do tega vprašanja? Nikakor ne! Odločiti se moramo za najtrdovratnejšo borbo ter odstraniti vse ovire, ki bi nam bile v napotje. Poškropiti moramo vse okužene predele, temeljito in dosledno, ne pa površno, kakor se je to delalo sedaj. Vsa privatna gospodarstva morajo žrtvovati za ta dela škroplilnice, če z njimi razpolagajo, oziroma tudi kako drugače pomagati (prevoz materiala, škroplilnice itd.), da bo škropljenje lahko potekalo po planu, ki ga je sestavil OLO (poverjeništvu za kmetijstvo). Prav tako bodo morala gospodarstva nuditi vso pomoč sektorskim vodjem za uničenje kaparja, če in kedaj bodo le-ti za njo zaprosili.

Škropljenje bomo pričeli že koncem oktobra. Pri tem bomo vršili tudi izsekavanje suhega ali močno okuženega drevja, ki ga bo treba takoj sežgati, da se kapar še močneje ne razširi. Škroplilnih sredstev je dovolj, gre le za našo organizacijsko sposobnost in brezkompromisno borbo proti kaparju, to pa upamo, imamo — uspeh bo siguren!

Na slovensko-hrvatskem festivalu

bodo razstavljali domači umetniki

Okrajni odbor za ljudsko prosveto okraja Krško bo priredil v Brežicah dne 17. septembra 1950 »Slovensko-hrvatski festival«, ki bo med drugimi panogami Ljudske prosvete prikazal tudi dela naših domačih umetnikov, slikarjev, kiparjev, rezbarjev in drugih.

Hvale vredna je ideja okrajnega odbora ljudske prosvete, da nudi možnost in pomoč našim domačim umetnikom samoukom pri njihovem nadaljnjem razvoju.

Tovariši, ki bodo razstavljali, so najrazličnejših poklicev: od kmeta pa do obrtnika in delavca. Prilike iz stare buržoazne in kapitalistične Jugoslavije jim niso dovoljevale, da bi si svoje talente izsolali in razvili v akademijah upodabljalno umetnosti. Rasli in razvijali so se kot »samorastniki« v kolikor jim je dopuščal čas ni delo v poklicih.

Razstava upodabljalno umetnosti na Slovensko-Hrvatskem festivalu v Brežicah pa bo prvič v zgodovini krškega okraja omogočila vsem našim domačim umetnikom, da bodo pokazali, kaj zmore tudi preprost človek, ki mu pred vojno orilike niso dopuščale, da bi pokazal svoj naravni talent.

Na razstavi bomo videli dela naših domačih umetnikov, kot so: Lovrek Jože, delavec iz Kopitarne v Sevnici. Konec Albert, delavec v Jugotaninu v Sevnici. Ti-hole Ferdo pleskar iz Sevnice, Kovič Anton in Bogovič Franc iz Dobreve, Zem-liak Viktor, nameščanec v Elektranu Rajhenburg Hrovat Anton, umetniški delavec Kopitarne v Sevnici. Omerzo Jože, kmetič sin iz Arlič. Vrabeč Franc, mizarjski delavec iz Sevnice in še mnogi drugi.

Poleg imenovanj pa bosta zastopana na razstavi tudi naša znana akademska umetnika prof. Stinlovič Franc in Stoviček Vladimir, katerih dela so znana in visoko ocenjena tudi v inozemstvu. Prav zanimivo bo primerjati dela naših domačih umetnikov samoukov. Spoznali bomo resnico, da živi med našimi preprostimi

ljudmi mnogo skritih talentov, ki imajo vse pogoje rasti in razvoja.

Za razstavo pa so prijavi svoja dela tudi umetniki izven našega okraja in celo izven naše republike. Tako bo razstavil tov. Račič Božidar iz zavoda za umetniško obrt črnomeljske čipke. Samoborčani bodo prikazali narodne motive iz bratske Hrvatske.

Zanimanje za to razstavo je nenavadno veliko, kar nam samo dokazuje na eni strani zdrave sile umetniškega duha našega delovnega ljudstva, na drugi strani pa nam potrjujejo, da živi med našim ljudstvom mnogo talentov, ki so sposobni obogatiti našo kulturno prosvetno dejavnost in jo postaviti na zavirljivo stopnjo kulture in umetnosti našega delovnega ljudstva.

Razstava bo odprta na dan Slovensko-Hrvatskega festivala, dne 17. septembra v prostorih bivše meščanske šole v Brežicah in sicer do 24. septembra.

VABILO

Spored »Kulturno-prosvetnega festivala Bratstva-edinstva« v Brežicah

dne 16. in 17. septembra 1950

1. Sobota dne 16. 9. 1950: ob 19. uri uprizori dramska sekcija KUD »Dušan Jereb« iz Novega mesta dramo »Deseti brat«

2. Nedelja dne 17. 9. 1950: ob 6. uri budnica ob 9. uri otvoritev razstave ob 10. uri koncert v Viteški dvorani ob 14. uri množični nastop vseh skupin v parku

ob 19. uri »Veronika Deseniška« igrajo člani SKUD-a »Bohor« s Senovega.

Po prireditvi ljudsko rajanje.

Vabi odbor.

Tudi ljudski duhovniki pomagajo skupnosti

Ljudski duhovniki, ki razumejo današnje našo stvarnost in sodelujejo z našim ljudstvom pri delu za izgradnjo našega gospodarstva, v akciji za vpis ljudskega posojila niso stali ob strani. Vsak pravi duhovnik mora danes stati tam, kjer stoji ljudstvo, zastopati mora njegove interese. Kot član naše skupnosti ne more iti mimo našega delovnega ljudstva.

Župnik v Zabukovju nad Sevnico je vpisal 50.000 dinarjev v ljudsko posojilo ter je s tem pokazal vsem prebivalcem KLO-ja Zabukovja, da zaupa v ljudsko oblast ter da hoče pomagati socialistični Jugoslaviji.

Župnik v Sv. Petru pod Gorami je tudi vpisal 10.000 dinarjev.

Dekan Tratnik iz Rajhenburga pa je vpisal 25.000 dinarjev.

NOVICE IZ NAŠIH KRAJEV

V Krški vasi ni vse prav

Časopis »Naše delo« redno čitam in sem z njim zadovoljen. Zadnjič sem bral dopis iz Sv. Križa in sem sklenil, da ti napišem kako je pri nas v Krški vasi, da je potrebno tudi pri nas pri gotovih ljudeh temeljitega zdravljenja, da bi imeli boljši odnos do skupne lastnine.

Najprej nekaj o združni ekonomiji. V mesecu avgustu smo dobili novega upravnika, kateremu pa ni dišalo delo na ekonomiji, zato je dejal, da je samo začasno prišel in da bo prvega šel drugim. Tovariši iz upravnega odbora so se spogledovali in slišal si opazke »naša ekonomija je majhna in mi ne rabimo direktorjev ampak ljudi, ki bi prijeli za delo.« Glavni prirastek na živini vidimo na dlaki, tudi krave imajo veliko manj mleka sedaj kot so pa imele prej, ko so bile pri lastnikih doma. Zgodil se je slučaj, da cel dan ni nihče dal živini vode čeprav teče Krka blizu. Tudi pri delavkah na ekonomiji ni nobene discipline, zato ker ni dobrega in pravičnega vodstva. Krmo, oziroma otavo so dajali posameznim kmetom, ker niso imeli sami dovolj delovne sile, sami pa dobro vedo, da ne bodo imeli dovolj krme za svojo živino. Spomladi je

bilo povpraševanje za pesno seme, ker ga je težko dobiti, ekonomiji pa je ostalo 4 kg semena v skladišču neporabljenega. Jaz mislim, da je potrebno, da odgovorni tovariši malo resneje primejo za delo, da bo združna ekonomija res za vzgled v Krški vasi ne pa kamen spotike. Pisal bi ti tudi lahko, kako je bilo lani z jabolčnikom in ostalimi pridelki, pa nimam več prostora in ti bom drugič.

Tudi na KLO ni bilo vse v redu. Veliko se šušlja po vasi da se niso delile pravilno živilske nakaznice in točke. No, sedaj imajo stvar v rokah odgovorni ljudje, ki jo bodo raziskali. Potem te pa prosim tovariši urednik, da poskrbiš, da bodo prišli krivci imensko v časopis. Imeli smo tudi zelo aktivno kurirko, katera je rada hodila po terenu. Da bi pa imela več uspeha je s sabo nosila pletenko, da so imeli lahko doma večkrat v ozki družbi veselje pri sladkem vinčku. Ljudje okrog se pa spogledujejo, od kod in s čim lahko tako shajajo. Sedaj smo dobili novega tajnika, ki izgleda dober in odločen dečko in upamo, da nam bo pomagal pri zdravljenju teh ljudi in takih boleznih.

Iz Dobove nam pišejo

Akcija za vpis ljudskega posojila je res razgibala vsakega našega človeka. Velika večina nas je, ki smo pomen posojila razumeli. Zato smo tudi vpisali. Nekaj jih je res bilo, ki so se v začetku krčili, kakor da jim gre za življenje, pa so pozneje uvideli, da nimajo prav.

Tovariš Kopinč, o katerem smo mislili, da bo ostal pri obljubljenih 4000 dinarjih, je sedaj vpisal 100.000 dinarjev ljudskega posojila.

Rekel je, da hoče tekmovati s tovarišem Terpinom z Rožnega, o katerem je slišal, da je vpisal prav toliko. Sedaj pa smo že izvedeli, da je tovariš Terpin zvišal svojo obveznost na 200.000 dinarjev. Marsikdo izmed nas kar spati ne bo mogel, dokler se to tekmovanje med tovarišem Terpi-

nom in tovarišem Kopinčem ne bo zaključilo. O tem ni treba govoriti, da želimo, da bi zmago obdržali pri nas v Dobovi.

Tovariš Umek je vpisal 50.000 dinarjev. (Nekateri izmed nas nismo mogli verjeti, ker se govori, da bo vpisal najmanj toliko kot tovariš Kopinč.) Pa nas tudi ima, kako se bo razvila ta stvar, o kateri se govori po vsej Dobovi in po okoliških vaseh.

Drugače gre pri nas vpisovanje ljudskega posojila dobro. Precej nas je, predvsem tudi kmetovalcev, ki smo vpisali 10.000 dinarjev. Vemo, da s tem, ko vpisujemo posojilo, pomagamo skupnosti in tudi sebi.

Zakaj v Lončarjevem dolu v začetku ni šlo naprej?

Kakršno je delo, taki so seveda uspehi. Iz Lončarjevega dolu ni bilo veselih poročil o ljudskem posojilu. Stvar se kar ni pomaknila naprej. Vprašali smo se, kako je to mogoče. Seveda: najprej člani KLO-ja niso hoteli vpisati v ljudsko posojilo. Seveda so jim sledili člani vpisnih komisij ter vaških odborov Osvobodilne fronte. Bila je to žalostna slika, kar sram nas je bilo v Lončarjevem dolu, ko smo na sestanku prav tem članom komisij in KLO-ja razlagali o ljudskem posojilu.

Zakaj je tako?

Poglejmo: OF odbori so prav slabi. Predsednik OF odbora v Lončarjevem dolu pravi takole: ker jaz osebno nisem obveščen za sestanek, pa tudi ne grem. Kaj njega briga, če je o sestanku obveščena njegova žena in mu je povabilo tudi sporočila! Seveda: izgovor je dober, pa če ga pes na repu prinese — so rekli včasih modri in zvedeni ljudje.

Vaški odbor OF v Žurkovem dolu se vse od izvolitve še ni niti enkrat sestel. Potem pa — pa itak ni treba veliko vpraševati, zakaj v tem KLO-ju delo nikakor ne gre naprej!

Plan odkupa so izpolnili komaj nekaj nad 55%. Ko bi odbori delali tako, kakor je treba, ko bi se vršili sestanki, ko bi bilo vsaj malo političnega dela, pa bi bilo tudi v Lončarjevem dolu drugače.

Bajtarji in delavci si bodo zapomnili tovariša Blaznika, člana KLO-ja, ki je kljub temu, da je gospodarsko močan kmet, hotel zavirati razvoj akcije za vpis ljudskega posojila. Če prej ne, se bodo na to spomnili ob prihodnjih volitvah v krajevne ljudske odbore.

Treba bo v Lončarjevem dolu resno poprijeti za delo, da ne bomo vedno zadaj in za coklo sevniškemu sektorju, ki v splošnem svoje naloge dobro izvršuje, pa bi jih še boljše, če bi Lončarjev dol ne bil vedno med zadnjimi.

Rajhenburžani ne marajo takih vpisnih komisij

Zakaj je v nekaterih vaseh v okolici Rajhenburga tako malo zanimanje za vpis ljudskega posojila? Krivda je predvsem v tem, da nekateri člani krajevne ali vaše vpisne komisije ne tolmačijo in ne pojasnjujejo kmetom pomen in važnost tega posojila, tako za skupnost kakor tudi za posameznika. Tako se je zgodilo, da sta člana vpisne komisije v Armeškem, tov. Presker Jože in Zibert Jože, pri prihodu k raznim posestnikom izjavljala, češ, morala sva iti popisovat za obveze tega posojila, vendar je nama vse eno, ali kaj daste oziroma se obvežete ali ne. Jaz se nisem nič obvezal. Seveda ni potem nič čudnega, ako posestnik, ki je bil mogoče pripravljen obvezati se za večji znesek, po takem nagovoru samih članov vpisne komisije spremeni svoje prvotno mišljenje in ne podpiše oziroma se obveže za noben znesek. Pri tem ne pomislijo

takšni člani vpisnih komisij in taki posestniki, za katere se lahko z gotovostjo trdi, da imajo dosti denarja, katerega hranijo v nogavicah, da s takim ravnanjem ne škodujejo samo skupnosti, ampak v enaki ali pa še večji meri tudi sami sebi. Ljudsko posojilo ima namen dvigniti našo industrijo, obenem pa dvigniti kupno moč potrošnika, dvigniti kmečko proizvodnjo, od česar bodo imeli tudi poljedelci največje koristi.

OBJAVE

Dne 17. septembra 1950 priredi kolesarsko društvo »Sava« v Krškem meddruštvene kolesarske dirke na stadionu »Matije Gubca« v Krškem.

Društvo vabi prijatelje kolesarskega športa k obilni udeležbi.

To in ono

iz Kostanjevice

Od nas iz Kostanjevice se malo kdaj kaj sliši, bi mislil kdo, da spimo, vendar to ni res, kar dokazujejo sledeča dejstva:

Kar se ljudskega posojila tiče, smo v Kostanjevici zelo agilni. Najboljši aktivisti vseh masovnih organizacij so obiskali vse vasi in šli v vsako hišo, ter ljudstvu razlagali pomen ljudskega posojila. Da so ljudje razumeli pomen ljudskega posojila je dokaz, da je zbranega do sedaj za okrog 300.000 dinarjev obvez.

Da je organizacija AFŽ v Kostanjevici zelo agilna, je tudi znano. Naše žene pokažejo svojo marljivost povsod. Tako so vzele v najem njivo od Mestnega ljudskega odbora Kostanjevica in zasejale (tovarišice Mavsarjeva, Ivančičeva, Galova in Selanova) sončnice ter jih tako pridno negovale, da so dosegle na 10 arov 400 kg pridelka. Ko bi drugod posnemali tako delo bi bilo gotovo manj pomanjkanja maščob.

Dne 26. in 27. 8. 1950 smo uprizorili Gobčevo opereto »Planinska roža« v napoldograjnem združnem domu, skoraj bi lahko rekli na prostem, ker Zadržni

dom še nima strehe. Režiser tov. Gorenšek in igralci, vsi sami domačini, so vložili vse sile ter na ta način zadovoljili na dveh predstavah preko 1.500 ljudi. Akoravno je bilo v dvorani pripravljenih skoraj 500 sedežev je bila obakrat nabito polna, to je dokaz, da se graditelji Združnega doma niso uračunali v gradnji in da je potrebna tako velika kulturna stavba kot je naš dom. Mislimo pa, da je skrajni čas, da se stavba dovrši in pokrije ter na ta način obvaruje pred zimo in deževjem. Igralci so zelo navdušeni za novo dvorano, to se je predvsem pokazalo ob drugi predstavi ko jih je publika za časa predstave večkrat pozdravila z aplavzom, ker so igrali zelo dobro.

Tudi naša vinarska zadruga se že pridno pripravlja na nov odkup vinskega pridelka. V lanskem letu je imela plan 50 vagonov, odkupila ga pa je 54 vagonov in to dobro dolenjskega cvička, ki ga je šlo precej tudi za izvoz.

Mi iz Kostanjevice se bomo še večkrat oglašili da bodo drugi frontovci vedeli za naše delo.

O slamnatih problemih

»Problem« — to je že star izraz. Vsaj tisti, ki so kdaj študirali matematiko, ga že poznajo iz mladostnih let, vsi pa iz prakse, saj življenje nehote postavlja človeka pred rešitev včasih kar zamotanih stvari ali — problemov — torej pred problem.

Slamnatega problema pa čitatelj gotovo še ne pozna, saj ga pa tudi še ne more! Ta problem je čisto nov, tako rekoč še nekaj tednov star, ni pa več novorojenček, kot bi mu sicer rekli, če bi nastal včeraj ali celo danes! No, naš slamnati problem na primer je nastal že v juniju 1950 v Dijaškem domu v Brežicah. Rodil se je takrat, ko je uprava zavoda ugotovila, da je treba pravočasno preskrbeti za leto 1950-51 slamo za slamarice.

In sedel je duševni oče tega problema k mizi in napisal dopis na okrajno odkupno podjetje Krško, naj reši problem: kje, kdaj in kako bi dobil Dijaški dom v Brežicah 700 kg slame?

Minila sta skoro 2 meseca — življenje je teklo svojo pot in novorojenček — problemček se je kot s slamo ali na slami mirno zibal v predalu nekega referenta v Krškem. Končno ga je pa referent le iztaknil — za državne nabave ga imenujejo — pa jo je potuhtal. »Ne moremo izdati željene količine slame (700 kg), ker nimamo kontingenta.«

Iz problemčka — neboljenčka je zrasel pri tem referentu že kar cel problem, ki ga je pa on tudi kar dobro rešil, da se je iznebil onega »kaj pa je tebe dete treba bilo...?«

Nadležni upravnik v Brežicah pa še ni popustil. Trdno je zagrabil mladi problem in ga potisnil v skladišče okrajnega podjetja za odkup v Brežicah. Skladiščnik, starejši izkušeni možakar, se je takoj znašel v situaciji in dejal: »Telefonsko številko 9 na Vidmu kliči, pa boš takoj dobil!« Rečeno — storjeno! Ali — smola! Telefonska številka 9 — globok bas — je prav uradno odgovorila: Prinesite nakaz-

nico od poverjeništvu TP, pa dobite količino rabite!

In stvar v roke vzel je naš knjigovodja — izkušen birokrat, ki takemu problemu rad zavije vrat. Ponovno je vlogo vzel s seboj in poverjeništvu TP in referenti obrazložil vse. Ona ga je poslala k referentu za državne nabave, kjer je problem — zdaj že celega fanta — prevzela mlada pisarniška moč s trdnim zagotovitvilo, da bo stvar v nekaj dneh — rešena. Od tedaj je že danes mnogo dni, a rešitve problema še vedno ni. Zato smo ponovno poslali na ta odsek fanta s prošnjo, da rešijo problem — tako ali drugače, kajti mi imamo slame premalo, sicer bi je ne iskali pri drugih, ki je imajo dovolj ali celo preveč na razpolago! Tam so fantu (ne problemu) rekli: »Ako hočemo, lahko darujemo ali slamo prodamo, prisiliti pa k temu nikogar ne moremo.« In tako problem raste in raste. Čakali bomo še nekaj časa in morda dočakali, da zraste iz njega mož z dolgo brado, ki jo bomo lahko sproti rezali in polnili z njo slamarice, ker nam v Krškem niso v stanju preskrbeti nekaj slame.

Ali ti je, potrpežljivi čitatelj, zdaj razumljivo, kaj je problem — posebno pa še slamnati problem? Upamo, da! No in počakali bomo, kaj bo še iz tega nastalo. Vso zadevo smo namreč odstopili referentu za internate, ki je našel za problem res dober »prijem«. V Ljubljano se je obrnil za nakazilo 700 kg slame v krškem okraju. Dobro, da še ni poslal spisa v Jesenice ali v Mežico!

Ko pa pridejo naši dijaki nazaj, vemo, da bodo problem reševali najenostavneje: vsak si bo doma napolnil svojo slamarico, pa še tovariši, ki ni kmečkega rodu, jo bo privoščil, da bo slame za vse dovolj!

Potem pa še vprašujemo, čemu naša mladina študira? Eh, zato, da se nauči praktično in stvarno reševati razne probleme, če treba pa tudi — slamnatega!

Tudi taki se najdejo

(Dopis z Rake.)

Človek kar ne bi mogel verjeti, če ne bi sam doživel. Pa čeprav smo uverjeni, da se je vse to, o čemer bomo sedaj pisali, res zgodilo, pa še skoro ne bi mogli verjeti, tako čudna je ta stvar, kar neverjetna je.

K tovarišu Češnovarju Francu, kmetu na Vrhu pri Raki, je prišla komisija za vpis ljudskega posojila. Člani komisije so bili prepričani, da ne gredo zastoj. Saj je vendar dobro znano, da je Češnovar pred nedavnim še prodajal kisli jabolčnik po 40 dinarjev liter, pa vino blizu 100 dinarjev liter. Vemo tudi, da je še pred nedavnim prodal 100 kilogramov masti. Ponižno je prosil svojega znanca, naj mu jo on proda, ker sam si ni upal. Misli si je: »Kaj, če bi me polosali, da

sem tak tiček, kakršen sem, raje naj gre drug za mene po kostanj v ogenj!« No, razvedelo se pa je le in tako je komisija mislila, da ne bodo odšli praznih rok. Saj tak, ki ima, tak pač lahko da.

Dolgo je bilo treba govoriti, dopovedovati, razlagati, tolmačiti in spet govoriti, da je Češnovar ponudil reci in piši petsto dinarjev!

Člani komisije so morali od začudenja pokazati prav smešen in zmešan obraz. Če ne bi sedeli, bi jih še kam vrglo.

Ko so Češnovarju izjavili, da njegovega »velikodušnega« posojila ne morejo sprejeti, ker pač manj kot 1000 dinarjev ne more vpisati, jim je kratko in malo pokazal vrata in jim rekel: »Marš ven!«

Tudi taki se še najdejo!

ALI SI ŽE VPISAL LJUDSKO POSOJILO?

Osem frontovcev s Senovega piše

Že dalj časa, pravzaprav vse od januarja sem, sprašujemo po Senovem, če se članarina OF sploh več ne pobira. Čudno se nam zdi, ker v časopisju nismo nikoli ničesar brali o tem, da je članarina OF ukinjena. Mislili smo, da naš poverjenik Grile Maks nima časa, da bi pobral članarino. Pa smo zvedeli, da to ne drži, ker pobratil članarino od nas. Povsod drugod ni tako veliko delo. In vidimo ga tudi velikokrat hoditi po Senovem brez dela, pa se nam še bolj čudno zdi, da nima časa pobratil članarino od nas. Povsod drugod

po Senovem se članarina pobira, samo mi smo taki reveži.

Osem članov OF s Senovega, od katerih pobira članarino OF tovariš Grile Maks, tem potom prosimo tovariša Grileca, da se nas usmili ter da se oglasi pri nas, da mu damo članarino, katere že nismo plačali od 1. januarja 1950. Če pa to ni mogoče, pa prosimo krajevni odbor OF, da nam določi drugega poverjenika za pobiranje članarine, ker nas je že sram, saj si bo lahko kdo mislil, da smo mi tako slabi in nezavedni člani OF, kakor je v resnici tovariš Maks.

Mesec

dni z brigadirji v Kokri

Mladinske delovne akcije so postale že tradicionalne. V poletnih mesecih, ko nastopijo počitnice za šolsko mladino, zamenjajo brigadirje iz tovarn in vasi mladinci z gimnazij in drugih srednjih strokovnih šol. Tudi na brežiški gimnaziji se je že med šolskim letom razvila živahna agitacija za vpis v delovno brigado, ki naj bi delala na Avtocesti. V začetku se je javilo 100 mladincev in mladink. To so bili predvsem najbolj zavedni in delovni mladinci, ki tudi v teku šolskega leta žrtvujejo največ prostega časa za delo v mladinski organizaciji. Bili so udarniki iz Nove Gorice (1948) in udarniki iz županjskega nadvoza na Avtocesti (1949), skratka jedro mladinske organizacije, ki smelo stopa po borbenih tradicijah LMS. Med dijaki pa je bilo tudi nekaj takih, ki so se — kakor vsako leto — izognili delu v brigadi. Seveda tudi v mladinski organizaciji ne naredijo mnogo koristi. Oglasijo se le takrat, kadar priredi LMS kakšno zabavo, izlet ali ekskurzijo, drugače pa je vse njihovo delovanje usmerjeno v malo-meščanskem izživiljanju. Tudi v šoli, pri učenju, ne dajejo dobrega vzgleda ostali mladini. To manjšino, ki je še ostanek stare miselnosti, bo pregazila naša stvarnost, novi čas, ki oblikuje novo socialistično mladino na mladinskih delovnih akcijah. Priznati pa moramo, da tudi mladinska organizacija v šoli in šolski komitet nista posvečala dovolj pažnje pravilni prevzgoji takšnih dijakov in dijakinj.

Od 100 prijavljenih je prišla na zbor le dobra polovica mladincev. Ostali so šli kot mladinski vodilci v pionirske kolonije ter na različne fizikalne tečaje. Tako je četa mladincev z brežiške gimnazije krenila 29. junija 1950 v Kokro pri Kranju, kjer je eden največjih kamnolomov v Jugoslaviji. Tam so sestavili brigado, ki so jo tvorili dijaki brežiške, celiske in trboveljske gimnazije. Brigada je pripravljala gradbeni material za naslednje kilometre cestišča Avtoceste Beograd—Zagreb. Od 120 brigadirjev je bilo v brigadi 45 Brežičanov, tako da so tvorili večino kot skupina. A tudi od sedmih članov štaba so bili iz brežiške gimnazije komandant brigade, intendant, fizikulturik in sanitetni referent. Tudi opremo za brigado je ob podpori Mestnega komiteta KPS in množičnih organizacij zbral šolski komitet gimnazije.

Takoj naslednji dan je bila brigadna konferenca, na kateri je brigada sprejela naziv »I. oblastna srednješolska MDB Ivana Regenta«. Brigadirji so se obvezali, da bodo predčasno izvršili mesečni plan 2850 ton gramoza. Poleg srednješolcev je bila v lepem taborišču ob gorski rečici Kokri, pod vznožjem Kočne in v bližini Krvavca in Grintavca, tudi petkratna udarna MDB »Mihe Marinkar«, ki je po dva in pol mesečnem delu postala petkrat udarna. Mnogi mladinci iz te brigade so se obvezali, da ostanejo pri izgradnji Avtoceste do zaključnih del. Težka je bila nologa srednješolcev. Tekmovati so pričeli z najboljšo slovensko brigado na Avtocesti, ki je imela izkušnje dva in pol mesečnega dela. Uprava kamnoloma je poslala štabu brigade točno izdelan načrt dela. Štab brigade je formiral proizvodne brigade oziroma skupine, ki so imele stalno delovišče. Tako so se najbolj seznanili z načinom dela. In uspeh je bil zagotovljen. Samo en dan je bila brigada pod normo za 10%. A v naslednjih dneh, do konca dela, so brigadirji rušili stare delavske norme. Brigada kot celota je dosegla plan s 105, 114, 122, 155 in 145%, a posamezne proizvodne skupine so dnevno presegle plan za 200 do 500%. To ni bila majhna stvar za delo v kamnolomu. Tako je bil mesečni plan izvršen v 21 dneh namesto

v tridesetih, ravno na predvečer II. obletnice V. kongresa KPJ, devet dni pred rokom in 4 dni pred sprejeto obveznostjo. Delo je bilo razdeljeno v štirih izmenah. V začetku so delavci, ki so bili zaposleni v kamnolomu, nekoliko z nezaupanjem gledali na dijake in dijakinje, nevjajene delo. Toda kmalu so spoznali, da imajo v njih enakovredne naslednike iz prejšnje petkrat udarne brigade. Tudi njih je zajel tekmovalni polet. Kako bi jih ne, ko so srednješolci porušili prejšnji rekord na strojnici pri drobljenju kamnja: v 6 urah so zdrobili 196 vagončkov materiala, ko normalno dnevno kamnolom zdrobi le 100 vagončkov. Noč in dan so ropotali stroji in požirali stotine ton velikih kosov kamnja, ki so se pred nekaj urami tvorili skalovito pobočje levega brega Kokre. Težki tovarni avtomobili s prikolicami so ves dan odvažali material na 20 km oddaljeno postajo v Kranj, od koder so vsak dan vozili vlaki gramoza za Avtocesto. Razvila se je žilava in uporna borba za izvršitev naloge. Od dela v kamnolomu je bila odvisna pravočasna izgradnja Avtoceste. Zmagala je borbena mladina. Za uspehe in požrtvovalnost je prejela brigada naziv dvakrat udarne in enkrat pohvaljene brigade. Pa tudi posamezniki so prejeli priznanje. Od 45 brigadirjev iz Brežic jih je 15 prejelo častni naziv udarnika, a 9 brigadirjev je prejelo pohvalne diplome. Vsekakor izreden uspeh v primeri z lanskim letom, ko je bilo ob lažjih delovnih pogojih od 100 Brežičanov 15 pohvaljenih in le 4 udarniki.

Tudi ostalo brigadno življenje ni bilo zanemarjeno. Kljub temu, da je bila brigada nad 300 km oddaljena od centralnega gradilišča Avtoceste, je bilo razpoloženo v taborišču tako, kot bi bila brigada sredi prostrane slavonske ravnine ob belnem asfaltnem cestišču. To vzdušje je ostalo kot spomin na lansko leto, ko so brežiški brigadirji sodelovali pri izgradnji velikega cestnega nadvoza pri Županji. Kdo bi pozabil na bele barke, hrastov gozdič in asfaltno bazo v županji. Vsakemu brigadirju bodo ostali v trajnem spominu. Brigada je priredila 4 kulturne prireditve, na katere so povabili tudi člane delovnega kolektiva iz kamnoloma. Tako se je tudi na prosvetnem področju utrdila vez med delavci in srednješolsko mladino. Pri kvalitetnih prireditvah so se zlasti odlikovali člani gimnazijskega MKUD-a »Ivan Cankar«. Vsak dan so brigadirji igrali šahovske dvoboje, tekme v odbojki, tekmovali za fizikalni znak itd. Ob nedeljah so prirejali izlete na Jezersko, na Grintovec in Cojzovo kočjo na Kokrškem sedlu. V vročih julijskih dneh pa so se hladili v bistri Kokri. Skratka, počutili so se kot na kakšnem taborenju ali v koloniji.

Prehitro je prišel čas odhoda. Mnogi turisti, ki so v juliju obiskovali Kamniške planine, so z zanimanjem opazovali vesele brigadirje, ki so v enotnih brigadirskih oblekah in v močnih usnjenih čevljih korakali po cesti med Kokro in Jezerskim in prepevali borbene pesmi naše petletke. Popolnoma neutemeljen je bil strah nekaterih, da bi brigadirji delali v svojih čevljih in oblekah.

Med brigadirji posameznih šol je vladalo res pravo tovarištvo. Kar težko so se ločili. Vsi, ki so mesec dni delali na največjem objektu Titove petletke, na Avtocesti Beograd—Zagreb, so odšli domov z zavestjo, da so koristno žrtvovali počitnice za skupnost in zmago resnice nad lažjo Informburoja. Izgradnja avtomobilske ceste Beograd—Zagreb je nov dokaz naše pravilne poti. V mislih imamo župančičevo zadnjo pesem in njegov verz: »Ves naš odgovor, ves dokaz: petletka naša teče!«

Blíža se čas trgatve

Zaradi dolgotrajne suše in ugodnega vremena za razvoj vinske trte tekom poletja pričakujemo zorenje grozdja nekako 14 dni pred ostalimi leti. Pri poskušnji grozdja čutimo sladkobo in tudi prsti se lepijo močno kot druga leta okrog 15. septembra. Na podlagi navedenega so nekateri že trgali rane sorte grozdja.

Ker imamo letos mnogo ugodnejše pogoje za pridelovanje čimboljše kvalitete vina, ker je grozdje zgodaj pričelo dozorevati in se nam ni bati zime, ki bi nas prehitela v trgatvi, je potrebno to gospodarsko izkoristiti. Nikar se ne prenačimo s trgatvijo zaradi navidezno dovoljne količine nastalega sladkorja v soku grozdja. Počakajmo s trgatvijo kak teden, pa bo kvaliteta izredno dobra. V poedinih letih je grozdje veleno zaradi suše. Letos smo dobili izdaten dež v času, ko so začele jagode grozdja veneti. Po dežju opažamo polnjenje jagod z novih sokom. Jagode so zopet napete polne, kar vpliva na obilno trgatve. Posebno tam, kjer grozdje ne gnije in ni potrebno podbirati gnilo grozdje, počakajmo s trgatvijo daleč v jesen, da presežemo kvaliteto pridelka letnika 1945-47.

S prezgodnjo trgatvijo napravimo veliko gospodarsko škodo. Zgodnja trgatve 17% sladkorja vsebujočega grozdja pri pridelku 25 hl mošta, uniči 75 kg sladkorja napram trgatvi z 20% sladkorja v grozdju. Če prenesemo ta račun na po-

vršino vinogradov vse Slovenije s približno 22.000 ha vinogradov pri povprečnem pridelku mošta hl-hl uničimo 1 milijon 650.000 kg sladkorja. Na pridelok grozdja smo čakali od časa vegetacije (marec) do danes celih 5 do 6 mesecev in gotovo se izplača počakati v posameznih primerih še vsaj 10 do 14 dni do popolne zrelosti grozdja in s tem pridobiti zgoraj navedene količine sladkorja v moštu. Iz sladkorja bo nastal alkohol. Ne samo več alkohola bo v novem vinu, temveč več glicerina aromatičnih snovi, ki dajo ono fino cvetico in oglajeno vino, ki poživi staro in mlado od dela izčrpano in bolno.

Vinogradniki, če trgate prezgodaj, vedite, da delate ogromno škodo vsemu delovnemu ljudstvu, ki je vaših pridelkov potrebno in čaka nanje. Vedite pa tudi to, da škodujete vašim dohodkom, ker se plačajo vinski pridelki tudi po količini sladkorja oziroma alkohola, ki ga vsebuje pijača.

Okrajni ljudski odbori so dolžni predlagati Ministrstvu za kmetijstvo čas trgatve. Ministrstvo za kmetijstvo vrši poizkuse na svojih opazovalnih postajah, kako narašča sladkor in upada kislina v soku in bo pravočasno obvestilo preko OLO-ja posamezne roke trgatve. Pred določenim rokom je vsaka trgatve prepovedana.

Vsem naročnikom v pojasnilo

V zadnji številki našega lista smo objavili poziv vsem tistim naročnikom lista, ki še niso poravnali naročnine za leto 1949, naj nemudoma store svojo dolžnost. Ni nam ljubo, da se moramo vedno znova ukvarjati s takimi pozivi. Če bi imeli nekateri naročniki dovolj zavesti, če bi se zavedali, da list brez plačevanja naročnine ne more izhajati, bi to neprijetno pozivanje vsekakor odpadlo. Žal pa ni tako. Kljub ponovnim prošnjam in opominom spodaj navedeni naročniki še vedno niso poravnali naročnine za leto 1949. Objavljamo imena naročnikov samo iz nekaterih KLO-jev, ostali sledijo v prihodnjih številkah »Našega dela«.

Kmetijska zadruga, Artiče, 540 din; — Haler Milka, Artiče 9, 15 din; KLO Artiče 375 din; Pečnik Gustav, Bizeljsko, 60 din; Kmetijska zadruga, Bizeljsko, 60 din; Telovadno društvo, Bizeljsko, 66 din; Ruch Marica, trafika, Brežice, 1440 din; Gost. podjetje Lojze, Brežice, 30 din; Gostinsko podjetje Volčanšek, Brežice, 60 din; Zorčič Ivan, Brežice 38, 60 din; Milan Češnovar koldvor, Brežice, 10 din; Simončič Anton, Brežice 53, 10 din; Terkaj Slavka, javno tožilstvo Brežice, 60 din; Štab vojne letalstva, Brežice, 60 din; Novak Anka, Brežina 79, Brežice, 60 din; Levak Jožica, Brežina 70, 60 din; Mejak Jože, Brežice 129, 60 din; Baznik Angela, Brežice 129, 60 din; Merslavčič Miha, Brežice 9, 60 din; Šibilja Rudi Brežice 39, 60 din; Sikošek Kristina, Predmestje 102, 30 din; SAP Brežice, 60 din; Sodišče Brežice 60

din; Sikošek Franc, trafika, Brežice, 2287 din; Cizelj Tončka, Brežice 129, 60 din; Godler Franc, Brežice 67, 45 din; Rožič Mira, Brežice, pri »Vinu«, 60 din; Kmetijska zadruga, Brežice, 80 din; Državna založba Slovenije Brežice, 1202 din; Resnik Franc, strojno mizarstvo, Brežice, 60 din; Ravnateljstvo gimnazije, Brežice, 30 din; Glogovšek Tončka, Gornji št. Lenart, Brežice, 60 din; Zaga Boštanj, 152 din; Vetešek Tone, Boštanj, 60 din; Omerž Franc, Mrtovec 8, p. Boštanj, 60 din; Pešec Lojzka, Mrtovec, Boštanj, 60 din; Pešec Ivan, gozdni čuvaj, Apnenik, p. Boštanj, 60 din; Pešec Ida, Mrtovec 6, p. Boštanj, 60 din; Državna osnovna šola, Boštanj, 60 din; Kmetijska zadruga, Kompolje, 194 din; Kmetijska zadruga, Log, 60 din; KLO Jelovec, 388 din; Kmetijska zadruga, Boštanj, 30 din; Kovač Anton, Log, 15 din; Deželak Peter, Mrtovec 10, p. Boštanj, 60 din; Brinovec Slavko Log, 60 din; Državna osnovna šola, Bučka, 33 din; Kmetijska zadruga, Bučka, 579 din.

Krajevni odbori OF so dobili že pred enim mesecem položnice za navedbo dolžnega zneska za vse naročnike, ki so v tem razglasu navedeni. Ponovno prosimo vse prizadete, da takoj poravnajo naročnino po položnicah, ki jih dobijo na svojih KO OF.

Naročnikom dajemo v presojo: ali so taki razglasi in pozivi pri članu OF, ki se zaveda svoje dolžnosti, sploh potrebni? Uprava »Našega dela«.

Umrli je delaven član zveza borcev NOV

Dne 31. VII. t. j. je umrl v Krški vasi tovariš Kovačič Tone v starosti 65 let. Umrli je eden najznačilnejših mož Spodnjega Posavja.

Že v mladih letih v prvi svetovni vojni je našel pokojni pravo pot, ko je prišel leta 1915 v rusko ujetništvo se je takoj javil jugoslovanskemu korpusu, ki se je takrat formiral v Odesi za solunsko fronto. S korpusom je potoval preko Arhangelska, Anglije, Kaleja, Marselja na Solun in nato v slavne položaje Kajmakčalan. Po silnih borbah je s takratno srbsko vojsko slavnostno vkorakal v jeseni 1918 v osvobodjeni Beograd.

Njegov lik in značaj razodevajo besede ki jih je govoril par mesecev po nemški invaziji leta 1941 svojima sinovoma, ko sta z drugimi fanti spravljala pod njegovim kozolcem orožje v sod, katerega so potem prepeljali preko Save v Kozjanski sektor. Rekel je: »Fantje! Sedaj je prišel za vas čas, da se izkažete!« Sinova, že takrat povezana v SKO-ju sta se izkazala kot njima je naročil oče. Sin Milan je padel po trdovratnem odporu decembra 1941 v Kozjanski četi, star 18 let. Sin Tone, star 20 let je padel v slavni borbi XIV. divizije na Štajerskem leta 1944.

Umrli je bil plemenitega in kremenitega značaja, resen in preudaren ter iskren in odkritosrčen s svojimi tovariši in prijatelji. Spoštovanje do umrlega so izkazali njegovi prijatelji in znanci s številno udeležbo pri njegovem pogrebu in pevski zbor iz Krške vasi in Brežic, ki sta lepo zapela nekaj pesmi v slovo. Pogreba so se udeležile tudi krajevne zveze borcev iz Krške vasi, Skopje in Brežic z zastavo. Od umrlega se je poslovil član Okr. zveze borcev Krško. Borci so ob odprtem grobu dali obljubo, da bodo z vsemi silami čuvali pridobitve naše osvobodilne borbe, za kar sta dala svojo kri tudi sinova umrlega in to kar je tovariš Tone delal z vsemi svojimi močmi.

OBJAVE

Dijaki brežiške gimnazije, ki so sprejeti v Dijaški dom v Brežicah, oddajo pri vstopu v zavod živilsko nakaznico za september 1950 in odjavnico domačega KLO-ja.